

1 חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז-2017

1. מטרה

מטרתו של חוק זה להסדיר ביצוע תשלומים לספקים בעד מכירת טובין, מתן שירות או ביצוע עבודה.

2. הגדרות

(תיקון התשפ"ד)

בחוק זה -

"גוף מתוקצב" - כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;

"דמי פיגורים" ו"ריבית שקלית" - כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה;

"הוועדה" - ועדת הכלכלה של הכנסת;

"חוק המועצה להשכלה גבוהה" - חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;

"חוק פסיקת ריבית והצמדה" - חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;

"חוק תאגידי מים וביוב" - חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001;

"חשבון" - דרישה לתשלום תמורה בעד עסקה, שמוגשת למזמין בידי ספק;

"מוסד להשכלה גבוהה מתוקצב" - מוסד מהמוסדות המפורטים להלן, שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין

או בעקיפין:

(1) מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(2) מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(3) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

"המועצה להסדר ההימורים בספורט" - המועצה שהוקמה לפי סעיף 1 לחוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967;

"מזמין" - רשות מדינה, משרד ממשלתי, רשות מקומית, מוסד להשכלה גבוהה מתוקצב, גוף מתוקצב או כל גוף

אחר שהוקם לפי דין, מפעל הפיס או עסק, שמתקשרים עם ספק בחוזה לביצוע עסקה;

"מימון חיצוני" - תמיכה או תקצוב למטרה ייעודית שמקבלת רשות מקומית מהמדינה או הקצבה שמקבלת רשות מקומית מאת גוף מתוקצב;

"ספק" - מי שמספק טובין, נותן שירות או מבצע עבודה דרך עיסוקו;

"הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים" - הסוכנות שהוקמה לפי החלטת הממשלה מס' 2190 מיום כ"ח באב התשס"ז (12 באוגוסט 2007);

"עבודות הנדסה בנאיות" - כהגדרתן בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969;

"עסק" - מוסד כספי, עוסק מורשה או עוסק פטור כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, למעט תאגיד

שבידי רשות מקומית לפחות מחצית מההון או מחצית מכוח ההצבעה בו, חברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים

וביוב, מפעל הפיס או המועצה להסדר ההימורים בספורט;

"עסקה" - מכירת טובין, מתן שירות או ביצוע עבודה;

"ריבית פיגורים" - (נמחקה);

"רשות מדינה" - לשכת נשיא המדינה, הכנסת, משרד מבקר המדינה, בנק ישראל, רשות ניירות ערך או המוסד

לביטוח לאומי;

"רשות מקומית" - לרבות תאגיד שבידי רשות מקומית לפחות מחצית מההון או מחצית מכוח ההצבעה בו וחברה

כהגדרתה בחוק תאגידים מים וביוב;

"השרים" - שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר.

3. מועדי תשלום

(תיקון התשפ"ד)

(א) מזמין שהוא רשות מדינה, משרד ממשלתי, המועצה להסדר ההימורים בספורט או מפעל הפיס, שהתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה באחד המועדים המפורטים להלן:

(1) אם התקופה לתשלום לספק נספרת ממועד המצאת החשבון - לא יאוחר מ-45 ימים מהמועד שבו

הומצא למזמין החשבון;

(2) אם התקופה לתשלום לספק נספרת מתום החודש שבמהלכו הומצא החשבון למזמין - לא יאוחר מ-30

ימים מתום אותו החודש.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בהתקשרות בעסקה כאמור באותו סעיף קטן לביצוע עבודות הנדסה בנאיות, תשלום התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-85 ימים מהמועד שבו הומצא החשבון למזמין כאמור באותו סעיף קטן או מ-70 ימים מתום החודש שבו הומצא לו החשבון, לפי העניין.

(ג) אין בהוראות סעיף קטן (ב) כדי לגרוע ממועדי תשלום קצרים יותר שנקבעו בהוראות תקנות כספים ומשק (תכ"מ) של החשב הכללי במשרד האוצר כפי שהיו בתוקף ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017).

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), השרים, באישור הוועדה, יקבעו סוגי קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות או ענפים של עבודות כאמור, שהוראות סעיף קטן (א) יחולו עליהם.

(ה) (1) מזמין שהוא מוסד להשכלה גבוהה מתוקצב, גוף מתוקצב או גוף אחר שהוקם לפי דין, למעט רשות מדינה, רשות מקומית והמועצה להסדר ההימורים בספורט, שהתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו הומצא לו החשבון, אלא אם כן קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה, באישור המנהל הכללי של המזמין, מועד אחר לתשלום; ואולם לא ייקבע מועד אחר לתשלום כאמור, אלא אם כן הדבר נדרש בשל אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי הוגן באופן חריג.

(2) מזמין כאמור בפסקה (1) שעורך מכרז לשם התקשרות עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, לא יקבע בחוזה מועד אחר לתשלום כמשמעותו באותה פסקה, אלא אם כן ציין במכרז את מועד התשלום האחר כאמור.

(3) נקבע בחוזה כאמור בפסקה (1) מועד אחר לתשלום כמשמעותו בפסקה (1), ידווח המזמין על העסקה ועל המועד האמור לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים.

(ו) (1) מזמין שהוא רשות מקומית שהתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו הומצא לו החשבון, ולגבי עסקה לביצוע עבודות הנדסה בנאיות - לא יאוחר מ-80 ימים מתום החודש שבו הומצא לו החשבון.

(2) על אף האמור בפסקה (1), היתה העסקה ממומנת, כולה או חלקה, באמצעות מימון חיצוני, רשאית הרשות המקומית לדחות את מועד תשלום החלק היחסי מהתמורה שממומן באמצעות המימון החיצוני (בפסקה זו - תשלום נדחה), עד תום 10 ימי עסקים מיום קבלת המימון החיצוני, ובלבד -

(א) שהרשות המקומית תמסור לספק הודעה בכתב על שיעור המימון החיצוני מההיקף הכולל של

העסקה, מקור המימון החיצוני והאפשרות לדחות את מועד תשלום החלק היחסי מהתמורה שממומן

באמצעות מימון חיצוני, לא יאוחר ממועד ההתקשרות, ואם ההתקשרות נעשית במכרז - במועד פרסום המכרז;

(ב) שהתשלום הנדחה ישולם לא יאוחר מ-150 ימים מהיום שבו הומצא החשבון לרשות המקומית, אף אם היא לא קיבלה את המימון החיצוני.

(3) היה מקור המימון החיצוני משרד ממשלתי או רשות מקומית אחרת (בסעיף קטן זה - הגורם המממן), ישלם אותו גורם מממן לרשות המקומית שהתקשרה עם ספק כאמור בפסקה (1) את המימון החיצוני בתוך 60 ימים מיום שבו המציאה הרשות המקומית את החשבון האמור בפסקה (2)(ב) לגורם המממן, אלא אם כן המנהל הכללי של הגורם המממן מצא כי התקיימו נסיבות מיוחדות שבשלהן יש לעכב את התשלום; לא התקיימו נסיבות מיוחדות כאמור והגורם המממן לא שילם לרשות המקומית את המימון החיצוני בתוך 60 ימים כאמור, ישלם הגורם המממן לרשות המקומית תוספת ריבית שקלית, ובחלוף 30 ימים מהמועד האמור - תוספת דמי פיגורים, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, בשינויים המחויבים.

(4) שילם הגורם המממן לרשות המקומית ריבית שקלית או ריבית שקלית ודמי פיגורים, לפי העניין, תעביר אותם הרשות המקומית לספק ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, בשינויים המחויבים.

(ז) מזמין שהוא עסק שהתקשר עם ספק בחוזה לביצוע עסקה, ישלם לספק את התמורה בעד העסקה לא יאוחר מ-45 ימים מתום החודש שבו הומצא לו החשבון, אלא אם כן קבעו הצדדים באופן מפורש בחוזה מועד אחר לתשלום; ואולם לא ייקבע מועד אחר לתשלום כאמור, אלא אם כן הדבר נדרש בשל אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהוא אינו מועד בלתי הוגן באופן חריג.

(ח) (1) המציא ספק למזמין חשבון שאינו כולל פרט מהותי שיש לכלול בו בהתאם לחוזה ביניהם או שהמציא את החשבון בלי שקוימו התנאים המהותיים לצורך קבלת התמורה בהתאם לחוזה האמור, יחזיר המזמין את החשבון לספק, ויראו זאת כאילו החשבון לא הומצא למזמין, ובלבד שהמזמין פירט את הליקויים שנמצאו בחשבון.

(2) על אף האמור בפסקה (1), החזיר המזמין לספק את החשבון כאמור באותה פסקה לאחר תום תקופת הבדיקה, ישלם המזמין את התמורה הקבועה בחשבון לא יאוחר מ-10 ימי עסקים מתום המועד האחרון לתשלום החשבון כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ז), לפי העניין, ואולם התקופה שממועד החזרת החשבון לספק כאמור עד שהספק המציא למזמין חשבון מתוקן, שבו תוקנו הליקויים שפירט המזמין כאמור בפסקה (1), לא תבוא במניין הימים לתשלום החשבון כאמור; לעניין זה, "תקופת הבדיקה" - כל אחד מאלה, לפי העניין:

(א) לעניין עסקאות לפי סעיפים קטנים (א), (ה), (ו), למעט עסקה לביצוע עבודות הנדסה בנאות, ו-(ז) -

23 ימי עסקים ממועד המצאת החשבון;

(ב) לעניין עסקה לפי סעיף קטן (ב) ועסקה לפי סעיף קטן (ו) לביצוע עבודות הנדסה בנאות - 60 ימים

ממועד המצאת החשבון.

(3) על אף האמור בפסקה (2), בהתקשרות בין מזמין שהוא גוף כאמור בסעיף קטן (ה) או עסק כאמור בסעיף קטן (ז) ובין ספק, רשאים הצדדים לקבוע הוראות אחרות מההוראות שבפסקה האמורה; ואולם לא ייקבעו הוראות אחרות כאמור אלא אם כן הדבר נדרש בשל אופייה המיוחד של ההתקשרות או שהן אינן בלתי הוגנות באופן חריג.

(ט) המצאת חשבון למזמין לפי סעיף זה תיעשה בכל אחת מדרכים אלה:

(1) במסירה אישית למזמין על ידי הספק או מי מטעמו;

(2) בדואר רשום עם אישור מסירה;

- (3) במסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (בסעיף קטן זה - מסר אלקטרוני), עם אישור מסירה שניתן באמצעי אלקטרוני (בסעיף קטן זה - אישור מסירה אלקטרוני);
- (4) בפקסימילה עם אישור מסירה אלקטרוני או עם תרשומת של הודעה טלפונית שניתנה למזמין בדבר שליחת החשבון;
- (5) במסר אלקטרוני באמצעות מערכת ייעודית ממוחשבת של המזמין;
- (6) בדרך סבירה אחרת שהוסכמה בין הספק למזמין.

4. ריבית שקלית ודמי פיגורים

(תיקון התשפ"ד)

- (א) תמורה הקבועה בחשבון שלא שולמה עד המועד לתשלום החשבון כמשמעותו בסעיף 3, תשולם לספק בתוספת ריבית שקלית, ובחלוף 30 ימים מהמועד האמור - בתוספת דמי פיגורים, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, בשינויים המחויבים.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו על התקשרות בין מזמין שהוא גוף כאמור בסעיף 3(ה)(1) או עסק כאמור בסעיף 3(ז) ובין ספק, רק בהתקשרות שבה היתה לאותו גוף או עסק, לפי העניין, עדיפות בעיצוב תנאי החוזה.
- (ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של ספק לכל סעד אחר שהוא זכאי לו לפי דין בשל אי-תשלום התמורה במועד.

5. הקלות ופטורים

- השרים, בהתייעצות עם השר הנוגע לעניין לפי דין ובאישור הוועדה, רשאים לקבוע פטור מהוראות סעיפים 3 ו-4, כולן או חלקן, או מועדי תשלום אחרים מהמועדים הקבועים בסעיף 3, והכול בהתאם לתנאים שיקבעו, בהתייחס לסוגים שונים של מזמינים, של ספקים או של עסקאות.

6. חיוב חוזי מכוח החוק

- חיובים החלים על צד לחוזה לפי סעיפים 3 ו-4, יראו אותם כחלק מאותו חוזה.

7. התניה לטובת הספק

- אין להתנות על הוראות חוק זה אלא לטובת הספק.

8. שמירת חובות המעסיק

- אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מחובות מעסיק כלפי עובדיו.

9. ביצוע

- השרים ממונים על ביצוע חוק זה.

10. החלת הוראות הנוגעות למשרד ממשלתי על גופים נוספים

- (א) הוראות סעיף 3(א) ו-3(ב) יחולו על מזמין שהוא אחד מהגופים שהוראות סעיף 3(ה) חלות עליו, לעניין עסקאות בינו ובין ספק, בתום שנה מיום התחילה, אלא אם כן נקבע אחרת לגבי אותם גופים, כולם או חלקם, והכול בהתאם לתנאים שיקבעו השרים וראש הממשלה, לאחר התייעצות עם השר הנוגע לעניין לפי דין, עם הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים ובאישור הוועדה, ורשאים השרים וראש הממשלה לקבוע בדרך האמורה תנאים שונים לסוגים שונים של ספקים או של עסקאות; תקנות כאמור יכול שיכללו גם מועדי תשלום מאוחרים מהמועדים הקבועים בסעיף 3.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שר הכלכלה והתעשייה, באישור הוועדה, רשאי להאריך את התקופה האמורה באותו

11. תחילה

(א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 3(א), (ב) ו-ו(ו), שלושה חודשים מיום פרסומו (בחוק זה - יום התחילה).
(ב) תחילתו של סעיף 3(א), (ב) ו-ו(ו), ארבעה חודשים מיום פרסומו, ואולם השרים רשאים לדחות, בא, את מועד תחילתם של הסעיפים הקטנים האמורים, לתקופה שלא תעלה על ארבעה חודשים, לשם התקנת תקנות כאמור בסעיף קטן (ג); בתקנות כאמור יקבעו השרים גם את מועד התחילה של אותם סעיפים קטנים.
(ג) השרים, באישור הוועדה, רשאים לקבוע הוראות לעניין אופן החלת הוראות סעיפים 3(א), (ב) ו-ו(ו) על 4- על הגופים המנויים באותם סעיפים, כולם או חלקם, אם נוכחו כי יש צורך בהתקנת תקנות כאמור; תקנות כאמור יכול שיקבעו פטור מהוראות הסעיפים האמורים או מועדי תשלום מאוחרים מהמועדים הקבועים בהם, והכול בהתאם לתנאים שיקבעו, ורשאים הם לקבוע בדרך האמורה פטור או מועדים מאוחרים כאמור לסוגים שונים של ספקים או של עסקאות.

12. תחולה וסייגים לתחולה

(א) חוק זה יחול על חוזה שנכרת ביום התחילה ואילך, ולעניין מזמין שהוא אחד מהגופים המנויים בסעיף 3(א), (ב) ו-ו(ו) - על חוזה שנכרת החל במועד תחילתם של אותם סעיפים קטנים כאמור בסעיף 11(ב) או (ג), לפי העניין.
(ב) חוק זה לא יחול על חוזה שנכרת בעקבות הליך לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, או לפי חוק אחר, שפורסם לפני המועדים הקבועים בסעיף קטן (א), לפי העניין.
(ג) חוק זה לא יחול על עסקאות בין מוסדות בריאות לספקים לצורך מתן שירותים בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, ואולם השרים ושר הבריאות, באישור הוועדה, רשאים לקבוע כי הוראות סעיף 3(א), (ב), (ו) ו-ח(ח) יחולו, בשינויים המחויבים, על עסקאות כאמור, כולן או חלקן, והכול בהתאם לתנאים שיקבעו, דרך כלל או בהתייחס לסוגים שונים של מוסדות בריאות או של ספקים; בסעיף קטן זה -

"בית חולים ציבורי" - כל אחד מאלה:

- (1) בית חולים ממשלתי;
 - (2) בית חולים שבבעלות קופת חולים;
 - (3) בית חולים שבבעלות רשות מקומית;
 - (4) בית חולים שהוא תאגיד שהוא מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה;
 - (5) בית חולים שאינו בית חולים כאמור בפסקאות (1) עד (4), שבתעודת רישומו לפי פקודת בריאות העם, 1940, כלולת עמדות לרפואה דחופה (מיון);
- "חוק ביטוח בריאות ממלכתי" - חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;
- "מבוטח" - כהגדרתו בחוק ביטוח בריאות ממלכתי;
- "מוסדות בריאות" - כל אחד מאלה:
- (1) קופת חולים כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי;
 - (2) בית חולים ציבורי;
 - (3) אגודת מגן דוד אדום בישראל שהוקמה בחוק מגן דוד אדום, התש"י-1950.

(ד) הוראות סעיף 3(ו) לא יחולו על רשות מקומית בהבראה, ואולם בתום שנתיים מיום התחילה רשאים השרים, באישור שר הפנים והוועדה, לקבוע כי הוראות הסעיף האמור יחולו גם על רשויות מקומיות בהבראה, כולן או חלקן, בתנאים שיקבעו; בסעיף קטן זה, "רשות מקומית בהבראה" - כל אחת מאלה:

(1) רשות מקומית שאושרה לה תכנית הבראה לפי סעיף 140ד לפקודת העיריות, או סעיף 35ד לפקודת

המועצות המקומיות, כל עוד תכנית ההבראה בתוקף;

(2) רשות מקומית שמונה לה חשב מלווה לפי סעיף 142ב לפקודת העיריות או לפי הוראות הסעיף האמור כפי שהוחלו בסעיף 34א לפקודת המועצות המקומיות או בסעיף 17ד לחוק איגודי ערים, התשט"ו-1955, כל עוד מינויו של החשב המלווה בתוקף.

(ה) חוק זה לא יחול על עסקאות בין משרד הביטחון ובין תאגיד שהיקף ההתקשרויות ביניהם, בממוצע שנתי, הוא 500 מיליון שקלים חדשים לכל הפחות; אין בהוראה זו כדי לפטור את התאגיד מחובותיו לפי הוראות חוק זה לענין מועדי התשלום לספקיו.

13. תקנות ראשונות

תקנות ראשונות לפי סעיף 3(ד) יובאו לאישור הוועדה בתוך חמישה חודשים מיום קבלתו בכנסת.

14. דיווח לכנסת

שר האוצר, באישור הוועדה, יקבע בתוך שישה חודשים מיום התחילה הוראות לענין דיווחים שיימסרו לוועדה על יישום החוק, לרבות בעניינים אלה:

(1) הגופים שיהיו חייבים במסירת דיווח;

(2) מועדי הדיווח;

(3) חובת מסירת דיווח לגורמים נוספים, כפי שיקבע.

אלי כהן שר
הכלכלה והתעשייה

בנימין נתניהו ראש
הממשלה

משה כחלון שר
האוצר

ראובן
ריבלין
נשיא
המדינה

יולי יואל
אדלשטיין?
יושב ראש
הכנסת

תיקון:ס"ח 3117, התשפ"ד (19.11.2023), עמ' 188. הצ"ח - ממשלה 1542, התשפ"ב, עמ' 888.

//